

There is no translation of this article

Разказът за срещата на Исус със Самарянката от днешното Евангелско четиво (Ин. 4, 5-42) можем да разгледаме като разказ за борбата на Исус да получи достъп до сърцето на човека или за това как човекът се съпротивлява на възможността да бъде „въвлечен” в по-дълбок религиозен живот.

Исус моли Самарянката за вода. Бог често застава през човека и го моли за нещо, като че ли човекът наистина може да Го дари с това (а ние понякога дори своето присъствие на неделната литургия смятаме за наш „подарък” за Бога...). Исус разчупва установените в онези времена стереотипи на мислене (иудеите и самаряните се презирали един друг) и сваля маските (на „иудеин” и „самарянка”), с които са скрити лицата на хората, защото иска да достигне до сърцата им. Той се изправя пред човека като молител, а това винаги „отваря” сърцето на човека.

Но скоро Исус от молба преминава към предложение – молителят става дарител. Водата от кладенеца ще утоли жаждата, но след известно време тя ще се върне. Но водата, която дава Исус, ще превърне онзи, който я пие, в „извор с вода, която тече в живота вечен”. Това ще бъде дори много повече от онази вода, която получил народът Израилев в пустинята (Изх. 17, 3-7).

В диалога с Бог настава момент, когато човекът открива, че Бог е Този, Който дарява. Но приемането на Божия дар изисква пълно „въвличане” в живота на вярата. А човекът се страхува от това, той иска да остане независим. Затова (поякога несъзнателно) той се противопоставя на дара.

Така и Самарянката не иска да приеме водата, която утолява жаждата „навек”. Отначало тя се преструва, че не разбира и се опитва да използва предложението на Бог, за да реши своите неотложни проблеми: „Дай ми тая вода, за да не ожаднявам и да не дохождам тук да вадя (вода)”. Нима и ние никога не сме се опитвали да използваме Бог изключително за решения на такъв тип неотложни нужди? Как изглежда нашата молитва и, още повече – отправената към Бог молба, това вече е много важен въпрос, защото в молбата си човек признава пред Бог своята несамодостатъчност.

В онзи момент Исус разкрива основния проблем на жената Самарянка: „Иди повикай мъжа си и дойди тука.” В онзи момент тя, съвършено безпомощна, трябва да погледне в очите истината за своя грешен живот. Но въпреки това продължава да се отбранява, опитвайки се да насочи разговора към религиозни противоречия: „Нашите бащи се покланяха в тая планина, а вие казвате, че в Иерусалим е мястото, дето трябва да се покланяме.” Човекът винаги търси някакви „вратички”, за да избяга от радикалното решение за обръщане. „Трудностите в разбирането” често са само повод да не се отдадем на Бог изцяло.

Човекът се съпротивлява да приеме върху себе си отговорността. Разказът за срещата на Исус със Самарянката разкрива някои способности за бягство от обръщането: желание през цялото време нещо да даваме на Бог, за да успокояваме съвестта си, всъщност без нищо от Него да очакваме; отлагане за после признаването на своите грехове (на някои верни дори при изповед не им достига смелостта да признаят всички свои грехове!); бягство с „трудности в разбирането”, за да избегнем решението да подчиним своя живот на Бог... Това са само някои от способите, с които човекът се отбранява от Бога. Има върху какво да помислим, нали?...

След няколко седмици, когато ще се намира в Йерусалимския храм, Исус ще възкликне: "Ако е някой жаден, нека дойде при Мене и да пие. Ако някой вярва в Мене, реки от жива вода ще потекат... А евангелистът ще добави: "това каза за Духа, който вярващите в Него щяха да приемат..." (Ин. 7, 37-39).

Ето го обяснението за тайнствената вест, казана на Самарянката: живата вода е Светият Дух, Животът на Бога. Ето го Божият дар, само него трябва да желаем. „Ако някой Ме люби, ще спази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и ще дойдем при него и жилище у него ще направим” (Ин. 14, 23).

Следователно, ако вярваме в Бог, тогава Духът, самият живот на Бога, ще пребивава в нас. И не бива да Го пазим само за себе си, но по примера на Самарянката трябва да свидетелстваме пред нашите съвременници за чудесата на Божията любов.